

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyitár”-ban a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési fölhevás

„BÉKÉS”

1871-ik év utolsó negyedére.

Külön előfizetési ivateket nem küldünk szét, hanem e helyen kérjük fel a t. közönséget, hogy lapunkat továbbra is pártolni s a közeledő évnegyedre szóló előfizetéseket idejekorán a kiadóhivatalba be- küldeni sziveskedjék.

E végből a postautalványozást, mint leg- célszerűbb módot, ajánljuk használni.

Csaba-e vagy Gyula!

I.

[R.] Közelebbi cikkemben egy kérdést fejteget- tem, mely egész teljében tárgyalva még nem volt: egy megyei egyetemes központ kérdését.

Nem azt mordtam, hogy csináljunk egy köz- pontot, mai napság várost hatalom szóval nem ala- pítanak, hanem azt, hogy azon várost, melyet az új viszonyok a megye fő-emporalis helyéül kije- löltek, karoljuk fel mi is, támogassuk minden le- hető eszközökkel, mert a megye haladásának egyik lényeges feltétele, hogy legyen egy központja, — melyben a megye összes érdekszállai egyesül- jenek, hol kereskedés, ipar, tőke, magasabb ne- velés, művészet letelepedhessenek, hogy így benne erős társadalom képződjen, az összeműködés lehe- tővé váljék s az az egész megyére termékenyítő- leg kihasson.

S mivel részemről úgy látom, hogy azon város, melyet az újabb viszonyok a megye főpiacává avat- tak, Csaba: e várost neveztem meg azon helyül, melyet a megyének támogatnia kell legközelebb azzal, hogy székhelyévé tegye s hogy a szarvasi iskolát is oda kell átköltöztetni, ezen átköltöztetés úgy a megyének, mint a szarvasi tanintézetnek specifikus érdekében is állván.

S mivel fel nem tettem, hogy lehet vélemény, mely Csabának jelöltségét kétségbe vonja, én ezt bizonyítgatni feleslegesnek tartottam.

De ime a „Békés” 72. számában egy cikk az ellenkezőről győzött meg, hogy t. i. igen is van eltérő vélemény, s így szükséges arra is kiterjesz-

kedni, a mit én s remélem velem igen sokan, min- den kérdésen fölül állónak tartunk.

De szóljunk előbb a kérdéses cikkről, mellyel úgy is könnyen végezhetünk s menjünk aztán át arra, hogy miért van Csaba központul designálva.

A cikk azt mondja, hogy Csaba központ nem lehet, mert

15 év óta van vasutja és ezen előnyt felhasználni nem tudta;

mert lakossága nem magyarajku. Ellenben Gyula legyen a központ, mert az ő intelligentiája kedvezőbb arányban van és mert innentul Gyulának is lesz vasutja.

Hogy Csaba a vasutnyújtotta előnyt felhasználni nem tudta, vagyis hogy 15 év óta nem haladt, ezt csak az állíthatja, a ki Csabát sem 15 év előtt nem ismerte, sem azóta figyelemmel nem kísérte. Hiszen alig van provincialis hely, mely 15 év óta aránylag annyit haladt volna, mint épen Csaba. Ezen idő alatt, pedig 15 év igen rövid idő, Csaba iskoláit nevezetesen szaporította és beruházta, kórházat, fogadót épített, esztendőre nagyobbserű városházát emel, főutcáját ki az indóházig még ez idén kikövezteti, a belforgalomnak piacot nyitott áldozattal, utcákat nyitott, járdákat csináltatott, fő- utcáit kivilágította, álló vizeit a városból levezette, ugyanezt teszi azon kívül, a lakosok építkezése

TÁRCA

A csongrád-csanádi 8-dik honvédszászlóalj zászló-szentelési ünnepélye Gyulán

1871. september hó 24-én.

Sok borús időt élt már a magyar; többet mint a mennyit megérdemelt. Szenvedett eleget régtől fogva; küzdött önfentartásért, lélelért, midőn fáját vagy a földet, melyet vére árán szerzett, vész fenyegeté, s ha az önvédelem a haza földéért megszünt, ha nyugalmát a megfékezett ellen nem háboríthatá s a megpihenés ideje következett volna, melyben belélete nyugalma a békés fejlődés vivmányaival gyarapította volna erejét: akkor — alig hihető — önmaga ellen fordult s önmagát mar- cangoló vakságában.

A történelem tényei szomorú, de való bizonyít- ványát szolgáltatják ennek. A történelem tényei- nek hosszú sorozata, egy itt-ott helyenkint meg- szakgatott sorozata nemzetünk szenvedéseinek; oly ritkák benne a béke és egyetértés üdítő időközei, hogy alig találod meg benne ezeket; eltűnnek mint egyes ligetek a homok pusztá végtelenében.

Nemzetünket geniusa megoltalmazá a végelpusz- tulástól; önbizalma és szívóssága képezzé tevé a megpróbáltatások sanyaraival dacolni s a hány- szor a remény világának hunyni kezdő fénye a sötét kimulás közelségét jelzé: mindig érvényesült benne két eminens tulajdona: az önbizalom és szí- vósság s új lánggra gyújtá a már-már kialvó szö- vétneket.

Napjaink — egy újabb átéltszomorú időszak után — egy újabb ébredés hajnalát látszanak je-

lezni. Tekintetek szíjjel e hazában és nem tagad- hatjátok; tegyétek szívetekre a kezét és ne ámit- sátok magatokat ti, kik álszégnyéből-e vagy ha- mis meggyőződésből az ellenkezőt állítjátok.

A mult vasárnap Gyulán megtartott honvédszász- ló szentelés is egy bizonyítéka volt annak, hogy élünk és öb. odünk. A lelkesedés, öröm és egyet- értés oly szép nyilatkozatait hozta ez alkalom nap- fényre, hogy szívünk reménytelen dobogott egy szebb jövő elé.

A most említett ünnepély rajzát néhány vonás- ban visszaadni törekvésünk ezuttal; fel akarunk mutatni egy oly képet, melynek jellege kiválóan nemzeti s mely épen ezért méltó arra, hogy vis- hangot keltsenek mindazok szívében, kik remény- nyel és szeretettel csüggenek a nemzet jövőjén.

Az ünnepély tulajdonképen a megelőző napon vagy is e hó 23-án este vette kezdetét azon fá- klyás menetel, mely a zászlóánya: gróf Almásy Kálmánné urhölgy, és a zászlószentelés alkal- mára fölkért koszorus-lányok, névszerint: gróf Wenckheim Irma, [ki a sajnos megbetegedése miatt akadályozott Wenckheim Matild grófkisass- szonyt pótolá] Németh Mariska, Farkas Ma- rika, Szakál Ilona, Topitsch Lujza és Habinay Gizella kisasszonyok tiszteletére ren- deztetett. A fákllyás menet katonai zenekarral s nagyszámú közönség kíséretében vonult a főuton végig, s mindenekelőtt a zászlóánya lakása előtt, a kastély udvarán tartott állomást, hol a zenekar és a gyulai dalárda fölváltva több válogatott da- rabot adott elő, melyeket a grófnő a szabadban

hallgatott végig, megköszönve a zászlóalj parancs- noknak a figyelmet. Innen a menet a koszorusleá- nyokat keresé fel sorban s mindegyike ablaka előtt a zenekar néhány darabot játszott el. Más- nap reggel 5 órakor katonai riadó következett, ismét a zenekar közreműködése mellett.

Ez volt az ünnepély kezdete, vagy — ha úgy akarjuk — előzménye. Maga a zászlószentelés más- nap e hó 24-én délelőtt ment végbe, s ennek lei- rását a következőkben adjuk.

Reggeli 9 órakor nagy tömegekben foglalta el a közönség a katolikus nagy templom körüli tér- séget s feszült várakozással nézett a történelmők elé. A templom ugyanakkor már egészen megtelt s a megye tisztviselőiből alakult küldöttség, a honvédtisztikar, a város képviselői, valamint az ér- telmiség osztályából összesereglettek — közöttük a szépnem nagy számmal — helyet foglaltak. Pont- ban 10 órakor az egyházi szertartásokat végző papság, jelesen: Neuman József helybeli plebá- nos és címzetes apát, Schiefner Ede endródi plebános és c. prépost, Püspöky Alajos sarkadi plebános és esperes és több segédlelkész, — Bir- sy József őrnagy és zászlóalj parancsnok, gróf Bethlen Miklós őrnagy és a többi honvédtisztek kísé- rében a templomon keresztül a főbejáráshoz siet- tek az épen érkező zászló-anya és koszorus-leá- nyok elfogadására. A zászló-anya dusan aranyo- zott vörös bársony ruhájában, — melynek hosszú uszályát két gyermek leánya tartá — fején ra- gyogó gyémánt ékkel, igéző jelenség volt, s az egész menet ünnepies csendben haladt végig a

nagy mérvűek és szabályszerűen intézettek, a takarékpénztár is közelebb alakult, értelmesebb lakossága tetemesen felszaporodott és pedig kereskedőkből, iparosokból, — szóval: Csaba a közelebbi 15 év alatt igen tetemesen emelkedett.

Persze, hogy így is még mindig elég falusias kinézése van, de a hiányok sehol sem oly feltűnők, mint épen oly városban, mely a legkezdetlegesebb állapotból van emelkedőben, az ellentétek ily helyt a legkirívóbbak, a szükségletek a legérezhetőbbek.

Aztán ne feledjük, hogy az a tiszai vasút Csaba alatt eddigelé zsákutcá volt, a forgalomnak semmi tekintetben nem megfelelő. Nem is ezen vonal okozta Csabának ily mérvű gyarapodását, hanem azon jövő, melyben ki-ki bizott, s mely árnyékát vagyis világot előre vetette, az, mely immár bekövetkezett, okozta az idegenek előseregését is, a belső fundusok oly drágaságát, mely minden számítást túlhaladt.

Hogy Csabának lakossága nem magyar ajku! Most megmondom már, hogy midőn e tárgyban első felszólalásomat szövegeztem, arra nézve, hogy Csaba egyetemes központtá emeltessék, többek közt mint előnyt említettem fel, hogy Csabán a magyar nyelvnek szép tér nyíljon, de e passust utóbb kitérőttem, netán némelyek féltékenységét keltssem vele. S ime cikkiró e körülményt ex opposito Csaba ellen, vagyis az ellen fordítja, hogy e város mint központ támogattassék, mi által két irányban politikai hibát követett el.

Egyébiránt Csabán minden jóra való gazda beszél magyarul. S hát Gyula tiszta magyar ajku?

Ellenben cikkiró szerint Gyulán az intelligencia kedvezőbb arányban van. S így van valóban? nincs stat. adatom, de kételkedem benne. Egyébiránt Gyulán az intelligencia nagy részét a megyei tisztviselők teszik, — holott a hivatalnokok nem productiv elem, és nem genuinus lakosok.

És — „hiszen már Gyulának is van vasútja, miért ne lehetne Gyula a megye központja....“ no erre csak annyit, hogy még az, hogy a kert alatt vasút megy el, valamely helyet főemporialis helylyé nem teszi.

Ezekben az ellenvetésekre, úgy tartom, megfelelően, térjünk át a lényegesebbre, t. i. miért tartom én Csabát designált központnak, s miért óhaj-

tom oda áttenni a megye székhelyét onnan, a hol az most van — Gyuláról.

Országgyűlés.

Szept. 23-án. Napirend 30 milliónyi kölcsönről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Széll Kálmán előadó olvassa a központi bizottság jelentését. A pénzügyi bizottság jelentése is felolvastatván, Széll K. előadó indokolja a jelentést, s a kölcsön elfogadását ajánlja. Péchy Tamás a kisebbség előadója hangsúlyozza, hogy Magyarországnak hitelével nem szabad könnyelműen játszani, miután nem rég jelent meg a világpiacon s hitele most kezd megszállárduzni, tagadja mintha e kölcsön előnyös volna. Ilyet kötni mindig lehet, a kisebbségi véleményt ajánlja elfogadásra. Horn Ede: a kisebbségi véleményt pártolja, miután a 8 százalékos kölcsönt nem tartja olcsónak és előnyösnek az országra nézve. Mórincz P. nem fogadja el a törvényjavaslatot. Simonyi Ernő a kölcsönt nem szavazza meg, mert nincs szükség reá. Tisza Kálmán megengedi, hogy szükséges néha kölcsönök kötése, nem is ellenzi azt, de okvetlenül szükségesnek tartja, hogy úgy kezeljék államháztartásunkat, mikép a kölcsönt csakis hasznos beruházásokra fordítsuk, és ezért szükséges, hogy erről törvény intézkedjék. Kerkápoly Károly pénzügyminiszter: Kéri a házat a törvénynek most megszavazására, hogy a netán közelebb kínálkozó kedvező alkalmakat felhasználhassa. A t.javaslat 109 szóval 88 ellen elfogadtatott.

Szept. 24-én esti hat órakor. Papp József törvényjavaslatot terjeszt elő, melyszerint a kormány hatalmaztassék fel, hogy Kővárvidéken első foly. törvényszéket állíthasson. Kinyomatik. Horn Ede rövid indokolás után interpellálja az igazságügyért: van-e tudomása, hogy a Törökországban munkálkodó osztrák magyar consulatusok végrehajthatlanoknak mondják a török alattvalók ellen hazai törv.-hatóságaink által a magyar polgárok érdekében hozott ítéleteket. Napirenden: a ház véglegesen megszavazza a 30 millió kölcsönről szóló törvényjavaslatot, mely átküldetik a főrendekhez.

Szept. 25-én. Benedek Gyula határozati javaslatot nyújt be a királyföld kapcsolt részei birtokviszonyainak rendezésére vonatkozólag. Széll Kál-

mán, a központi bizottság előadója olvassa e bizottság jelentését az igazságügyminiszteri számvevőség személyzete szaporítása és az 1871. 31, 32, 33. trvcikkek végrehajtási költségeinek fedezésére szükséges póthitelről szóló törvényjavaslatot illetőleg, s röviden indokolva azt elfogadásra ajánlja. A ház erre vita nélkül megszavazza a 434,900 forintnyi póthitelt.

Franciaországi események.

Franciaországban a kormány és a melléje adott bizottság működéséről kevés hallatszik, csak a haditörvényszékek folytatják egyre munkájukat, mely azonban még sincs arányban a foglyok számával. A negyedik haditörvényszék most egy csoport gyermek pörét kezdte tárgyalni, kik az ostrom alatt a csapatokra löttek. — A francia lapok az elszázi vámkérdést nagyon könnyedén veszik s a netán felmerülhető akadályokat néhány nap alatt eltávolíthatónak vélik, míg ellenben a német hivatalosak komoly arccal azt hirdetik, hogy az alkudozások eredmény nélkül félbeszakítottak. Ujabb hírek szerint az alkudozásokat Arnim gróf betegsége késlelteté. — Canrobertnek a loirei hadsereg főparancsnokává lett kinevezetése egész Franciaországban kedvetlenül fogadtatott. — Az elfogatások s házkutatások még mindig tartanak. — Egy elfogatás alkalmával komoly összeütközésre került a dolog. A kommunenek egy tisztjét t. i. két rendőrügynök a Rue Royalban elfogta s csak nagy nehezen tudták megfékezni. A boulognei erdőben, hol folyó hó 17-én löverseny tartatott, több kommunistát elfogtak, köztük Miller ezredest és Amyaton volt színészt. — A Ternas városrészen forradalmi nyilatkozványok folytán befogatások történtek.

Külföld.

Bismark hg. a német szövetségtanács elé javaslatot terjesztett, mely egy birodalmi hadikincstárra vonatkozik. Ez negyven millió tallérnyi állandó tőkével bírna, s a francia hadisarcból alakíttatnék, csak hadi készülődésekre lenne fordít-

szönyeggel borított talajon a főoltár elé, hol egy a zászló-anya, mint a koszorús-leányok a számukra kijelölt székeken helyet foglaltak. Ekkor megkezdődött az egyházi szertartás, mely a templom előtt fölállított katonaság sorlovéseitől kísérve nemsokára azon részéhez ért, mely az ünnepély tulajdonképeni központja volt: t. i. a zászlószenteléshez. Egy altiszt a fölbontott zászlóval kezében előlépett s az oltár lépcsőzetén letérdelvé, s a koszorús-leányok a zászló-anya által ajándékozott pompás szalaggal a zászlót fölékesítvén, Neuman József apát teljesíté a fölszentelés tisztét, s a fölszentelt zászlót a zászlóalj-parancsnoknak nyújtá, mire ugyancsak Neuman apát egy gyönyörű alkalmi beszédet tartott. A menet ezután a főbejáráshoz vonult s itt a szögbeverések mentek végbe. Az első szöveget Neuman József címzetes apát a szentháromság nevében verte be; utánna Jancsovics Pál alispán a király és királyné, Birsy J. őrnagy a honvédség orsz. főparancsnoka; Hoffinger segédtsizt a zászló-anya; Matók B. főhadnagy a honvéd minister nevében vertek be szöveget. Ezeket követék egy őrmester, két tizedes és több közhonvéd, majd a koszorús-leányok és az ünnepélyre meghívott vendégek közül többen. A szögverés után Birsy őrnagy lóra ülvé, a templom előtt fölállított honvédséghez fordult és a zászlót nekik következő beszéd kíséretében adta át:

„Honvédek! Im átvesszem ezen zászlót, melyet felséges urunk s apostoli királyunk hősiességével védelmükre bizott, s melyet mai napon felszentelve nektek átnyújthatni szerencsés vagyok; lobogtassátok azt mindenkor magasan és dicsőségesen.

Ugy hiszem, sőt megvagyok győződve, hogy ti fiatal harcosok e szent jelvényt hős elődeink példát követve, a bekövetkezendő vész idején ereitek legdrágább vérrel fogjátok megvédeni; legyen e zászló jó és bal sorsunkban, békében, és a harcok pusztító viharában fegyvereink diadalának hirdetője, vagy ha a gondviselés úgy rendeli: szemföldünk; adja a magyarok istene, hogy minden csepp vér, mely ennek nyomában a haza szent földén foly, kedves hazánk boldogságának és szabadságának éltető harmatja legyen!

Honvédek! Ne feledjétek ez ünnepélyes órát soha, ne tántorodjatok a nehéz órában; úgy álljatok, mint köszirt, melynek falán ezredévek óta törik meg a tenger hulláma; egy szív dobogjon kebletekben, egy eszme lelkesítsen: a szent szabadság, a haza üdve.

És most azt hiszem, szívetek óhajával találkozom akkor, midőn hazánk egyik legnemesebb urnőjéhez fordulva, hálás köszönetemet fejezem ki gróf Almásy Kálmánné született gróf Wenckheim Mária ő méltóságának, hogy a zászlóanya tisztét elfogadni méltóztatott és ezen gyönyörű szalaggal megajándékozni kegyeskedett; fogadja tehát nemes grófnő legőszintébb hálánkat és köszönetünket.

Most pedig elmondjuk az esküt, az isten szent színe s az emberek előtt, hogy isten minket úgy segéljen.

Végzavam pedig: Éljen a király! Éljen a királyné! Éljen a haza! Éljen zászlóanyánk: gróf Almásy Kálmánné!

Erre a vezénylő százados sorlovést tétetett s megzendült a „Hymnus“ előadva a helybeli dalárda által, ezt a hűségi eskü követé, mire az egész

közönség ismét a templomba tért vissza s a Te Deum-ot hallgatta végig.

Az egyházi szertartások ezzel véget érven, a honvédség a templom előtti térségen diszmenetben, a katonai zenekar lelkesítő „Rákóczy“-ja mellett vonult el, s tisztelgett a plebániái épület mellett környezetével álló zászló-anya előtt.

A fent leirt szertartások után délutáni 2 órakor a zászló-anya bőkezűségéből 150 terítékű diszebéd következett, melyre az egyház és a polgári hatóságok képviselői, az intelligencia és polgárok közül számosan hivatalosak voltak. A diszebéd a „Magyar király“-hoz címzett vendéglő földszinti részének csinos helyiségeiben ment végbe s gazdagon volt kiállítva. Az ebéd vége felé megkezdődtek a felköszöntések, melyek sorát Jancsovics Pál alispán kezdte meg, éltetvén a királyt. Utánna Birsy J. őrnagy a királynéért, Varga százados József főhercegért, Matók B. főhadnagy Andrassy Gyula ministerelnök s honvéd ministerért, Birsy J. és Püspöky A. esperes a zászló-anyaért emeltek poharat. Mind e felköszöntéseket mozsárlövés s a vendégek lelkes éljenei kísérték.

Általános, mondhatni kitörő lelkesedést idézett elő Kovács István megyei főorvosnak a honvédségre mondott felköszöntése. Szónok megemlékezett az 1848—49-iki magyar honvédekről, mostani honvédeink dicső elődeiről s azokat ajánlta példányképpül maiainknak. Elmondta: mit vár a haza, a nemzet honvédeinktől, minő szent érdekek megvédése várokozik reájuk, s mert számi-

ható. Kezelését a birodalmi kancellár vezeti az államadosságok bizottságának ellenőrködése alatt.

A bajor kamra ülései a porosz pártra nézve kedvezőtlen módon kezdettek meg. A kamraelnökség választásánál a hazafias párt volt a győzelem. Első elnök Ow, másodelnök Seifenheim gróf lett. Mindkettő az anti-porosz párt vezérszónoka, mely tehát tulsúlyát érvényesítette az összes ellenfractiókon. A Hegneberg-ministerium ezáltal ferde helyzetbe jut, s nem valószínű, hogy Bajorországban újra ministerválság áll be.

Németországban a nap eseményét a müncheni kath. kongressus képezi. Ez alkalomból Münchenbe az egész világról jöttek, hogy a kath. egyház érdekei fölött tanácskozzanak. Szokás szerint a Te Deum a Nikolai templomban tartatott, a misét dr. Michelis olvasta. Igen sok congressusi képviselő és nagyszámu hívők voltak jelen. A mise végzetével imákat mondtak az egyházat fenyegető veszélyek eltávolításáért s az elhunyt ó-katholikusokért, különösen Zenger tanárért.

A spanyol király nagy ünnepélyességektől kísért körutat tesz az országban s mindenütt nagy szívélyességgel fogadják.

A hollandi király megnyitván az országgyűlést, a trónbeszédben a gazdasági s pénzügyi állapotokat kedvező színekben esetelte. A hadsereg újja szervezését s a közoktatás számára új intézkedéseket helyezett kilátásba.

Legujabbak.

Zara, szept. 25. Azon néhány bécsi lap által hozott hír, mintha az itteni képviselők egy része kilépné a landtagból, merő koholmány.

Bécs, szept. 25. Scholl honvédelmi minister Stajersországra és Karinthiába utazott, az ottani landwehr inspicálása végett.

München, szept. 25. Ronge J. holnap és holnapután nyilvános előadásokat fog tartani, de melyek a katolikus kongressusával semmi összeköttetésben nincsenek.

München, szept. 24. Az ó-katholikusok mai utolsó nyilvános ülésében beszéltek: Renkenk, Stunga, Pengermann és Michelis. — Az idő előre haladtott lévén, a kath. programm fölolvása elmaradt. — Miután Schulze még „hoch“-ot mondott

tunk honvédek vitézségére, mert hisszük, hogy a „magyar honvéd“ névre méltók: azt kívánjuk, azt kiáltja a nemzet: „éljen a magyar honvéd!“ — Hortobágyi honvédhuszár hadnagy a korszaklényeket élteti; gróf Bethlen őrnagy a fiatal honvédekhez intézte szavait jeles felkészültetésében, intve őket, hogy a hádászat mai előhaladt korában tanulni igyekezzenek mentül többet, a személyes vitézség becsülésre méltó tulajdon lévén ugyan, de egymagában nem elegendő a győzelemre. E felkészüléseket még számos más is követi, s azok sora tán a végtelenig nyult volna, ha Birsy őrnagy indítványba nem hozza, hogy a közvitézeket is föl kellenék keresni, kik a zászlóanya bökkeségéből ez idő szerint szintén lakomát ülnek. Erre az egész társaság fölkereskedett s a katonai zenekarral élén, lelkesítő induló mellett csakhamar a „Kömlo“ vendéglő udvarára ért, hol a sátor alatt lakmározó közlegénység örömrüadásaitól fogadtatott. Egy idei itt tartózkodás után — mislalt a honvédtisztek és a közlegénység közötti jó viszonyok nem egy megindító jele volt látható — a társaság eloszlott, hogy néhány óra mulva a város háza nagy termében megtartandó táncvigalomban újból találkozzék.

A város háza nagy tanácskozási terme katonajelvényes díszítvényeivel meglepő képet nyújtott, melynek érdekét nagyban növelte a 9—10 óra között teljes száma növekedett közönség, s e között különösen a szebbnél szebb hölgyek díszes koszorúja. A mennyire gyenge emlékező tehetségünk engedi, megkísértjük mindazon szépek ne-

Döllingerre, és a királyra, a gyűlés, melyhez a tárgyalás alatt számos üdvözlő és helyeslő távirat érkezett, széteszlott.

Páris, szept. 24. A „Siclé“ írja: az állandó bizottmány holnap gyűl össze Versaillesban. — A lapok jelentik, hogy a kormány a 4-ik 1/2 milliárd lefizetését előkészíti. — A „Moniteur“ írja: ha e művelet sikerül, a 6 departement kiürítése bizony várható és a berlini kabinet szükségét fogja belátni annak, hogy nekünk más nemü engedményeket fölajánljon, azon esetre, ha elszázi kézműipartermények számára kedvezményt követelne.

Szarvas.

— Szarvas városában a társas együttlét kötelekei nem valami barátságos módon fűzheti egybe a lakosságot; legalább ezt látszik bizonyítani az alatt közölt levél, melynek keserű hangja méltán meglepetést kelthet. Nem vélünk csalódnai, ha a levélben jellemzett állapotokat a csak nem régen, néhány hó előtt a megye közgyűlésén is tárgyalt szarvasi ügyekkel kapcsolatban állóknak hisszük, s így kétszeresen kell sajnálnunk, hogy e népes város kebelében a minden jót és üdvöset eredményező egyetértés helyett, az erőtemesztő s a közre káros visszahatással levő örökös egyenetlenség és torzalkodás uralkodik. Megbocsáthatatlannak tartjuk különösen azt, hogy az egyenetlenség főtényezőit — mint a levélből is eléggé kitetszik — az értelmiség, vagy — ha úgy tetszik — a „nadrágos“-ok osztálya szolgáltatja, azon osztály, mely különben és tulajdonképen az ellenkezőre: a nép oktatására és annak fogalmaihoz mért becsületes fölvilágosítására van hivatva. A kik ennek ellenkezőjét tenni nem átalják: ám számoljanak önlelküismeretükkel, a felelősség őket éri egyedül; de ne feledjék, hogy az eszköz, melyet — ki tudná mi célból — használnak, két élű, s hogy minden actió reactiót szül, mely annál veszélyesebb lehet, ha a kevesebb értelmiséggel bírók vannak a játékban. — Egvébiránt a kérdéses levél így hangzik:

Szarvas, sept. 25. 1871.

Élünk, bár nem sok életjelt adunk magunkról a szó nemesebb értelmében. Van itt elég tárgy mi a kedélyeket élénken foglalkoztatja; de lényege

veit följegyezni, kik e minden tekintetben sikerült táncvigalom díszeként jelen voltak, s ha valaki közülök nevét netán kifeledve látná: rója fel ezt azon magyarázható gyöngeségünknek, hogy jóakaratomat ellensúlyozta a látvány káprázata, és szemünk különben biztos tekintete ezuttal végkép cserben hagyott. Ime a névsor: Bodányi Mariska Kerülősről, Keller Irma és Vámosy Laura Székudvarról, Thaisz Vilma P.-Eperjesről, Szekér Etelka Kétegyházáról, a Nárcisz nővérek M.-Berényből, Csemegi Ottilia Hm. Vásárhelyről, Matók Béláné ugyanonnan, Korossy Kamillné Szent-Miklósról, Németh Mariska és Lujza, Farkas Mariska, Topitsch Lujza, Szakál Irén és Jolán, Oppenhauer Irén, Kolozsvári Ida, Másik Lujza, Kratochvil Róza, Fikker Lujza, Keller Imréné, Dubányi Jánosné, Czingulsky Józsefné, Stummer Gyuláné, Bálványi N.-né, Moldoványi Alajosné Gyuláról. A táncvigalom reggeli 5 óráig tartott s ezzel az ünnepély végét érte.

Ez lehető hü leírása a zászlószentelési ünnepélynek, melynek emléke sokáig fog élni mindazok szívében, kik lefolyásának tanui valának. Szép nap volt ez és méltó azon intézményhez, melyhez története fűződik. Adja az ég, hogy a szíveket e napon eltöltött remény valóslást nyerjen a jövőben; adja az ég, hogy a honvédnév dicsősége a magyar név dicsőségével párosulva, minden időben erős paizsát képezze nemzetünk virágzásának és emelkedésének!

— igen jellemzőleg — majd egy ujabban füstbe ment remény, majd egy-egy hasonlíthatlanul érdekes városi scandalum szokott lenni.

Mert mi eltűnődünk és elsőhajtozunk hosszú képpel vesztett törvényszéken, tanító-képezdén, vasuton; meghányjuk-vetjük a napirenden lévő scandalumokat, s aztán nézünk magunk elé jó képpel, nagy istenesen a jövőbe helyezve jó reményeinket.

De hát mit is tehetnénk!

Ha ujjunkra vesszük azokat, kiknek lényéből — jelleméből jobb irány sugárzik ki, — az összeg vajmi kevésre rög; s ha gátul oda vetjük elibők azokat, kik tehetlen hencsésnél egyébire sem képesek: hatályukat majdnem tönkre téve látjuk.

Ily intelligentiát mint a miénk, messze földön, ha találunk. Beválik közérjük bár ki, csak eljárjon a kasinóba, agyalja le a kormánypártot hangterjedelméhez képest minden lehető scálán kereszttől, és igyék brudersaftot füvel-fával, ha nadrágot visel. Ők aztán döntögetik az ország sorsát, átkozzák a helyzetet, s hosszukat isznak badar-csömörtetes eszméikre, nagy büszke öntudattal ismervén el politikai nagyságukat.

A parlagi „nagyságos“ ur, kinek szük agyában egy csomó ostoba gögnél, jellemében nyafogó urhatnámságnál egyéb sem lakik, csak oly nagy politikus itt mint akár rektor uramék, kik magas képességükkel képzelhetőleg első rangú állást foglalnak el.

Kiabálhat, beszélhet itt bárki, és bármi bolondot, csak kiríjon belőle az éhes ellenzéki irány, — s hozzsánnával fogadják.

Elvégre ez az opponálhatnámság éppen nem megrovandó, ha alapja van; de a mi bölcsünk nem a lényegre tekintik tárgyaiknál, hanem a pártot, melytől eredt, — s így korántsem az értelem, hanem a párt iránt nyilvánuló ellen- vagy rokonszenv beszél belőlök.

S ők közvéleményt akarnak alkotni, — holott ösmerhetnék azon elvet, melyszerint a közvélemény csak ott lehet bíró, a hol annak értelmi sulya van. Ellen esetben otromba gáttá válik, melyen a legszentebb törekvések is megtörhetnek.

De bánják is ők! Rajonganak tovább az országos és világ politikáért; holott politikai tanulmányaik nem terjednek messzebb az ephemer hírlapi vezércikkelnél; de kell is nekik más, mikor ők minden áron pártférfiak, s így előttük az ellenpárt, semmis, hitvány, lekenyerezett tömeg.

S a városi ügyek?

Balga kérdés! Ők felülállanak ilyeneken. Személyes ügyben pártot ugyan itt is tudnak formálni; de állásukban itt is hiányzik a loyaltás. S ki szenved? A nép.

Ne csodáljuk, ha maholnap Szarvason még árnyéka is oda lesz az intelligencia tekintélyének; ne csodáljuk, mert megérdemli.

A népnek éles szeme van! A fölötte állókat szigorú figyelemmel kíséri; s jaj azoknak, ha gyöngeségeiket kitarják, — maga a nép sújtó gunyra alábuktatja őket.

Mi pedig mást se tudunk felmutatni a nép előtt, mint gyöngeségeinket. Utainkban elkap a szenvedély, s érvelések helyett keserű személyeskedésbe vágunk; tömörülés helyett szitjuk a viszály szikráit, s széthulva ellankadunk egyenkint.

Igy aztán felvirulhat a néplázitók kora, kik kapva a nép elkéserevésén, vérig izgatják azt alacsony érdekeik mellett; így aztán kormányozhatja 24 ezer főre menő városunkat teljhatalmílag egy ügyetlen de lerázhatlan kupaktanács, — és méltán szemünkbe nevetet gyöngeségünkön alapuló hatalma érzetében. Ilyen a mi helyzetünk, nagyítás nélkül objective előadva. Bár ne kellett volna e sötét képet copiroznunk, s bár sikere lenne mielőbb a jobb törekvéseinek, akkor tán szomorú társadalmi rajzok helyett, majd örvendetes haladási jelenségekről írhatunk. S ipos Soma.

Ujdonságok.

A közmunka és közlekedési minister ur Szeghő Atilla első osztályu segédmérnököt másod osztályu mérnök névezvén ki, — őt a Körös-Be-

ettyő szabályozási munkák vezetésével biz-
a meg.

— **A gróf Almásy Kálmáné** urhölgy, mint
zászlóanya által ajándékozott zászlószalag valóban
gyönyörű. Nehéz fehér selyemből van gazdag ara-
nyozással s egyik oldalán e jelmondat: „A kirá-
lyért és hazáért“, a másik oldalon pedig „A cson-
grád-csanádi 8-ik honvédszászlóaljnak“ van arany-
nyal beleszőve.

— **Iskolai értesítés.** A békési hat osztályu
realgymnasiunban az 187 $\frac{1}{2}$ -ik iskolai tanév, a jö-
vő október hó első napján veszi kezdetét. A be-
iratás okt. 1., 2. és 3-ik napján eszközölhető.

— **Az alföldi vasut** ünnepélyes megnyitására
a tegnapi nap, e hó 27-ike volt kitéve. Az ünne-
pély programja következő: sept. 27-én indulás
Nagyváradról 6 órakor reggel, érkezés Szegedre
11 óra 49 p. délelőtt. Reggelizés. Indulás Szeged-
ről 1 óra 3 p. délután, érkezés Eszékre 6 órakor
este. Ebédelés. Sept. 28-án indulás Eszékéről 8 óra-
kor reggel, érkezés Villányba 9 óra 16 perc dél-
előtt. A Pestre visszatérő vendégeknek Villányról
Mohácsig egy külön vonat, s Mohácsra egy külön
gőzhajó áll rendelkezésükre.

— **Az első folyamodású törvényszékekhez**
közelebb kinevezett elnökök teljes névsorát lapunk
szük tere miatt egész terjedelmében nem közölhet-
vén, csak a szomszédos megyékbe kinevezett el-
nökök nevei közlésére szorítkozunk. Így kinevez-
ettek: az aradi törvényszékhez Nagy Sándor e.
alispán; a boros-jenői törv.-székhez: Popovics
Zsigmond aradmegyei másodalispán; a hold-mező-
vásárhelyi törv.-székhez: Kossa László csongrád-
megyei törv.-széki elnök; a jász-berényi törv.-szék-
hez: Hegedüs Zsigmond volt jászkúnkerületi al-
kapitány; a makói törvényszékhez: Tarnay Ant-
al csanádmegyei m. alispán; a nagyváradai törv.-
székhez: Gyalokay Lajos váradi ügyvéd; a
szolnoki törv.-székhez: Paulovits Antal bihar-
megyei telekkönyvi elnök; az egri törvényszékhez:

Vavrik Béla kir. tanfelügyelő; a hajdu-böször-
ményi törv.-székhez: Kovács Miklós szoboszlói
ügyvéd.

+ **Király ö felsége** születése napján — mint
akkor említők is — a honvéd tisztikar üdvözlő
sürgönyt küldött a felséghez. A zászlóalj parancs-
nokság most arról értesült főispán ur által, hogy
a király szívesen vette e megemlékezést.

+ **A „Komló“ udvara** zsutolva van tüzfával.
Ki a „Komló“ helyiségét és fekvését ismeri, rég
átlátta, hogy egy eshetőleges tüzvész alkalmával
kiszámíthatatlan karok okozója lehet ily tömeg tüz-
élesztő. Mit szól erre rendőrségünk? — egyik kö-
zege a „Komló“-nak épen átellenes szomszédja.

A „Hon“ és a „Pesti Napló“ vasárnapi szá-
maiban olvassuk: Lap irodalom. A Deutsch-
féle könyvnyomda- és kiad.-részv.-társ.
lap-kiadványai: Egy izletesen összeállított pro-
gram-csoportozat fekszik előttünk, mely vázlatos
jellemzést, adja néhány legelterjedtebb hazai la-
punnak. Epen széles elterjedtségük fogva elég-
gé ismertek eme lapok az olvasó közönség előtt;
mindazonáltal nem véljük fölöslegesnek, ha tüze-
tesen szólunk e csoportozatról, mely magába fog-
lalja politikai és családi körökre nézve egyiránt
érdeklélő lapok tervezetét.

Legfeltűnőbb jelenségképen említhetjük fel e
csoportozatból a „Magyarország és a Nagy-
világ“ című nagy képes hetilapot, melyről híz-
lés nélkül el lehet mondanunk, hogy az időszaki
irodalom legdiszesebb e nemű vállalata, s mely
egy művészi kiállítás, mint a tartalom magassá-
gának tekintetében: mindenkor bátran kiállja a
versenyt a hazai és a nálunk még mindig fölöttébb
elterjedt hasonfajta német vállalatokkal. A lap mel-
lett legközelebb megjelenendő műlap „Szigetvár
végperceit“ Véber mesteri esetje után ábrá-
zolja s München egyik kitűnő műintézetéből köze-
lebb kerül ki. Csak kötelességet teljesítünk, midőn
figyelmeztetjük a közönséget hogy e remek műla-
pot minden jelenlegi előfizető, ki két forintjával
lapra egy évnegyedre előfizetett: ingyen kapja s
azon kívül ez év utolsó negyedévére egy körül-
belül 30“ nagyságú oly aczélmetszetben fog 25
krnyi csekély utánfizetés mellett részesülni, mely-
nek értéke legalább is 10—15 frt.

Nem kevésbé figyelemreméltó vállalat a „Di-
vat“ című divatlap, mely semmi tekintetben sem

áll mögötte sem a berlini „Bazar“-nak sem a fran-
czia divatlapoknak, s melyet a jeles tehetségű
Wohl Janka és Stephanie ritka tapintattal szer-
kesztenek. E lap ára egy évnegyedre csak 2 frt.
Különösen megemléendő e lapnál még az is, hogy
ez az egyedüli Magyarországon, mely a divatké-
peket pompásan színezett aczélmetszetekben adja.

Mint a maga nemében jeles vállalatot kell telem-
litenünk a „Képes Világot.“ Ez a legizeteseb-
ben kiállított, illusztrált regény- és beszély-folyóirat
mely már hat év óta áll fenn s egyik föelőnyét
abban látjuk, hogy az előfizetőt csekély összegért
[1 frt 50 kr. negyedévre] ép oly becses, mint ol-
csó könyvtár birtokába juttatja.

Egy felhívást is olvasunk az előttünk fekvő
programm csoportozatban, mely „a szülékhez, ne-
velékhez és tanítókhoz“ van intézve. Ez a „Kis
Lap“ című képes-gyermekuság előfizetési felhí-
vása, melyre annál inkább figyelmessé tesszük a
közönséget, miután ennél csinosabb, kedvesebb és
célszerűbb lapocskát gyermekek számára képzelni
sem lehet. Ara évnegyedre csak 1 frt.

Találunk itt végül felhívást két vállalatra, me-
lyek közül egyik a komoly, másik a vidám olvas-
mány barátait a legnagyobb mérvben érdekelheti.
Az első alatt értjük Kákai „Heti Krónika“-ját,
mely nem csak azokra nézve kellemes és tanulsá-
gos, kik a heti politikai eseményeket akarják is-
merni, hanem mindenkire, ki az oly szellemgaz-
dag cikkekből, minők e lapban olvashatók, gyö-
nyört talál. S e nagy negyedret alakú lap negyed-
évi ára csak 1 frt.

A vidám olvasmányunk irodalmunkban alig van
jelesebb képviselője, mint a „Borsszem Jankó.“
E kitűnő élclap nem egyszer mutatta, hogy mindig
elevenre találó és sokszor maró satyrája számára
a pártok és vélemények minden táborából szedi az
alakokat.

Kedves kötelességet vélünk teljesíteni, midőn az
olvasó közönség figyelmét e jeles lap-gyűjtemény-
re felhívjuk, s nem kételkedünk, hogy kevés művelt
család van hazánkban, melyből oly kitűnő válla-
latok mint a „Magyarország és a nagy vi-
lág“, a „Képes Világ“, „Kis Lap“, „Bors-
szem Jankó“, Kákai „Heti krónika“-ja egész-
ben hiányozni fognak.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

A „Komló“ vendéglőt

f. hó 20-tól kezdve mint bérlő átvevén, van szerencsém a
n. é. közönségnek jelenteni, miként nállam izletes étkek, tiszt-
tán kezelt italok, mindenkor legmérsékeltebb árak mellett ki-
szolgáltanak.

Több rendbeli vendég-szobák, a tisztaság pontos figye-
lembe tartása mellett, a n. é. vidéki közönség folytonos ren-
delkezésére készen állanak.

ifj. Szikes János

vendéglős.

109 3—3

Árverési hirdetmény.

Thaisz Elek ur bánhegyesi gazdaságában folyó évi ok-
tóber 1-én délelőtti 1/2 10 órakor, önkéntes árverés útján,
kézpénz fizetés mellett a következő lovak, és szarvas marhák
fognak eladatni, u. m.

Négy db. nemes véri kocsi ló; 3 db. nemes véri hátas
ló; 1 db. nemes véri mén ló; 3 db. 2 éves kanca; s 1 db.
2 éves herélt csikó; 2 db. 1 éves kanca; 1 db. 1 éves mén
csikó, és 8 db. igás ló; továbbá egy db. 4 éves mezőhegyesi
magyar faju bika; 1 db. 2 éves sveiczi bika; 4 db. fias te-
hén; 2 db. tejős tehén; 4 db. meddő tehén; 2 db. 1 éves
üsző; 3 db. rugott borju, mind magyar fajnak.

Vége, egy Phaeton-féle könnyű kocsit, és négy db. ló-
szerszám. 110) 3—3

Hirdetmény.

Bekés-Csaba város közbirtokossága részé-
ről közhírré tétetik, miszerint f. é. október 1.
délután 3 órakor a közbirtokossági hivatal-
nál nyilvános árverés útján következő tulaj-
donához tartozó épületek fognak bérbe kia-
datni:

1. Serház.
2. Serházi kis korcsma.
3. Gőzfürdő italmérési joggal.
4. Fehér kakas korcsma, és
5. Felsővégi mészárszék.

A feltételek a közbirtokossági tisztségnél
megtekinthetők.

A b.-csabai közbirtokosság
108) 3—3 tisztsége.

VARRÓGÉPEK

legolcsóbb vételhelye

104)

5—6

Wheeler és Wilson
Grover és Baker } rendszere szerint
Howe

5 évi jótállás mellett.

A vétel részletfizetésekben is történhet.

Megrendeléseket kérünk címezni:

A varrógép bizományi raktárba PEST Józseftér 3. sz.